

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Incitamenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.II. Discrepantia hujus fidei à vita nostra est enormis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55553)

*& factis: verbis quidem, vera dicendo;
factis verò, sanctè vivendo. (mmm)*

§. II.

*Hujus fidei cum vita nostra
enormis discrepantia est.*

I. **E** Quidem non adeò repugnanter
credimus, quæ de virtutis ex-
cellentia sacrae Paginae memorant. I.
Id patet
ab indu-
sione.
Æstimamus illius dignitatem, pul-
chritudinem admiramur, necessitatem
extollimus, utilitatem commendamus,
felicitatem demum & gloriam arden-
tibus votis exoptamus. Fatemur,
perfectionem esse illud in Evangelio
celebratum drachma deperditum, il-
lud margariton pretiosum, illum the-
saurum absconditum omni impenso
labore & sumptu quærendum, emen-
dum, effodiendum. Ultro concedi-
mus, omnes reliquas naturæ præro-
gativas illi collatas, non secus ac stel-
las Soli compositas, nebulae instar eva-
nescere.

B 5

Quia

(mmm) August, Serm. 137. de tempore.

Quin imò eandem cernuo cultu adoramus in Christo, è cruce pendulam: veneramur in Sanctis, altaribus impositam: colimus in Piis, eorundem cineribus commixtam, ossibus & tumulis inclusam. Quando illa sacri Codicis oracula auribus nostris insonant: *beati pauperes spiritu: beati mites, pacifici, misericordes &c.* nobis crimini duceremus, de horum veritate vel leviter dubitare. Verbò: eminentem virtutis solidæ excellentiam esse: nihil pietate utilius, formosius nihil reperiri, famulo assensu prompti credimus, alacres profiteamur. Verùm an huic fidei etiam vita? num his verbis etiam facta? an his principiis nostri etiam mores respondent? num facimus, quæ agenda credimus? Enimvero hic Rhodus, hic saltus.

Teste Gregorio Magno *vera fides est, quæ in hoc, quod verbis dicit, moribus non contradicit: ille verè credit, qui exercet operando, quod credit.* (a) num
à no-

(a) Hom. 26, in Evang.

à nobis hoc fit? an nostræ fidei etiam acta concordant? *Fides & bona opera* (ait S. Eucherius) *indissolubili vinculo connectuntur ita, ut ubi alterum desit, alterum pariter ruat, necessum sit.* (b) an apud nos talis connexio datur? num intellectus credendo, & voluntas agendo pari ambulant passu? Augustino *fides sine dilectione fides dæmonum est:* (c) Bernardo *fides, qua non operatur, cadaver exanime est.* (d) nec mirum; nam secundum Jacobi effatum *fides sine operibus mortua est.* (e) qualis nostra est? Agite, ad hunc lapidem Lydium eandem periclitemur.

O quàm timeo, ne etiam nos illorum è numero simus, qui *verbis confitentur, se nosse DEUM; factis autem negant.* (f) & quos plurimos reperiri Guericus Abbas testatur, dicens: *hodie quidem si de mysterio fidei interrogas, omnes ferè invenies christianissimos; si conscientiam discutias, paucos admodum*
inve-

(b) Epist. 2. parænet. (c) De Civit. DEI lib. 10. (d) Serm. 24. in cant. (e) Jac. 2. v. 26. (f) Tit. 1. v. 16.

invenies verè christianos. (g) Vox quidem vox Jacob est: nihil magis catholicum quàm verba; manus autem manus sunt Esau: (h) nostræ actiones heu! quantopere ab his principiis abluunt. Solùm insistendo illi Religionis nostræ dogmati, quod eminentem pietatis solidæ super cætera sublimitatem nobis credendam proponit, quodque capitis hujus argumentum est, ô quanta in moribus contradictio regnat! Aliqua solùm fugienti calamo perstrinxisse sufficiat.

Inprimis credimus, curam acquirendæ perfectionis esse negotium verè nostrum, unicè necessarium, principale, maximum, cujus causa à DEO creati, à Christo redempti, à Spiritu Sancto illustrati, & religiosæ militiæ adscripti simus: cui comparata reliqua omnia totius vitæ negotia nugæ dici & crepundia possint. Hæc, inquam, credimus; & tamen hoc ipsum illud negotium est, quod vix non unicè à nobis negligitur; cujus potissimam

(g) Serm. 4. de Epiph. (h) Gen, 27. v. 22.

mam vitæ partem immemores vivimus. Præscriptæ interdiu functiones sacræ, præsertim oratio, lectio, & conscientiæ perscrutatio sunt efficacissimum illud perficiendi remedium; & tamen non est obtentus adeò frivolus, non occupatio adeò vilis, non impedimentum adeò leve; ob quod eæ non differantur, truncentur, omittantur; vel saltem tepidè tantùm ac oscitanter peragantur. Animi collectio, actionum quotidianarum accuratio, usus examinis particularis prorsus insignia virtutis comparandæ subsidia sunt; & tamen ea plurimis vix de nomine sunt nota; adeò eorundem usurpatio obsolevit. Quid autem hoc aliud, quàm discordans à fide sanctitatis neglectio est?

Præterea scientia Sanctorum ejus generis cimelion est, quod unicè à Supremo Numine in pretio habetur, & sine quo profana omnis doctrina inanis umbra & fumus est. Vel unica sui Dei que cognitio, quæ humili idiotæ divinitus immittitur, pluris emi-

nen-

nenter valet quàm perfecta omnium librorum noticia, quàm omnis omnium dæmonum intelligentia. Hanc enim hi ipsi cum omnibus mundi thesauris multa lubentia sine mora prodigerent, si eorum impendio vel unicam ejusmodi gratiam cum annexo gloriæ gradu nundinari possent. Hæc credimus; & tamen beatæ illius disciplinæ æquè parum cupidi ac algebrae vivimus. Divinas ejusmodi motiones, quæ tamen Divinitatis radii & beatitudinis pignora sunt, ob leve commodum, ob vilem gustum, ob nihilum passim temerarii abjicimus, eorumque jacturam æquè parum ac pili æstimamus.

Vah pudor! inutilibus non raro studiis, quibus fors numquam indigebimus, cum damno valetudinis diu noctuque incumbimus; solum cælestis Sapientiæ fastidio laboramus. Æternitatis obliti, de tempore disputamus. Cæli incuriosi terram metimur. Luminis naturam investigamus; & animam tenebris involvimus. In
loci

loci definitionem inquirimus ; quis verò locus nobis à morte sit incolendus , non providemus. Quid qualitas sit & quantitas , profundè exputamus ; quanti & quales nos coram DEO simus , nihil admodùm curamus. Quis tantæ cæcitati non ingemiscat ? Nempe (ùt ait Thomas à Kempis) *oculos habentes , non videmus.* (i) Duplici corde monstra sumus ; dum aliud credimus , aliud agimus.

Equidem (pergit idem Asceta) *non est culpanda scientia , quæ bona est in se considerata ; sed præferenda est semper bona conscientia & virtuosa vita.* Nunquam ob literas spiritus negligendus , nec quicquam ex spiritalibus consuetis actionibus intermittendum est. Secus in abditas syrtes & latentes scopulus certò naufragi impingemus. Id quod idem Auctor asseverat his verbis : *quia verò plures magis student scire , quàm bene vivere ; ideo sæpe errant. Et quia magis eligunt magni esse , quàm humiles ; ideo evanescent in cogitationibus suis.*

(i) De imit. Christ. l. 1. c. 3.

suis. multique pereunt per vanam scientiam in seculo; quia parum curant de DEI servitio. (l) Unde sic demum concludit: utinam vita eorum scientia ipsorum concordaret, tunc bene studuissent. O si tantam adhiberent diligentiam ad extirpanda vitia, & virtutes inserendas, sicuti ad movendas quaestiones, non fierent tanta mala & scandala in populo, nec tanta dissolutio in cœnobiis. (m) Sed quia plerumque contrarium evenit, maximæ tempestates, quibus Ecclesiæ navis jactatur, à multum doctis sed parum piis capitibus excitatur. Et certè à nemine plus detrimenti eidem, quàm ab istis infertur.

Et quæso, quid nobis in agone constitutis proderunt omnes scientiæ cum sanctimoniæ præjudicio per vitæ cursum tanto cum labore, vigiliis tantis & curis acquisitæ? Quid proderunt tot libri perlecti? tot adversaria vanis eruditionibus & sententiis infarcita? quid, inquam, proderunt? nisi quod
tunc

(l) Thomas à Kempis de imit. Christ. l. I. c. 3.

(m) Idem ibidem.

tunc sanguineis lacrimis deploraturi
simus nostram hanc insaniam, qua
omnes vires & conatus, quietem &
sanitatem illi rei obtinendæ impendi-
mus, quæ nihil juvat ad beatam æter-
nitatem. contrà verò illud temerè ne-
gleximus, quod unum in hoc rerum
articulo nobis solatio esse posset.

Certè adveniente judicii die (me-
morati Scriptoris verba sunt) non qua-
retur à nobis, quid legimus, sed quid
fecimus: nec quàm bene diximus, sed
quàm bene viximus. Quid ergo prodest
magna cavillatio de occultis & obscuris
rebus, de quibus non arguemur in judi-
cio? An non ergo grandis insipientia
est, neglectis utilibus & necessariis, ultro
intendere curiosis & damnosis? (n) An
non vecordia est, tam solerter præ-
meditari, quid in publica disputatio-
ne nostro antagonistæ opponamus,
& nunquam cogitare, quid illo die
furoris Domini divino Judici respon-
deamus? An non stultitia est, tot ho-
ras & dies, hebdomadas & menses

Pars III.

C

cum

(n) De imit. Christ. 1, 1. c. 3.

cum dispendio pietatis inaniter impendere variis libris evolvendis, & selectioribus inde rebus excerpendis, quæ tamen postea nullo amplius oculo abjecta dignamur; & quæ, postquam aliquot annis nobiscum sine ullo eorum usu & fructu magna cum molestia per provinciam circumtulimus, tandem alicubi inter rejectitias charitas abjicimus. O verè enormem discrepantiam fidei nostræ cum vita nostra! Quis Indus hanc eamque tantam inter fideles possibilem esse judicaret?

O miser! quicumque veritatibus, quas credis, tuis moribus illudis; en! vel unicus supernæ virtutis actus meretur novum gratiæ augmentum: huic pariter respondet novus gloriæ gradus: minimus ejusmodi gradus omnia mundi regna, omnia naturæ, ingenii & fortunæ dona immensum excedit. Proin si jactura unius talis gradus vastissimam Salomonis scientiam unâ cum ejus divitiis regiaque potentia comparare tibi: si summos honores, omnem-

nemque in terris felicitatem obtinere posses; pretiosissimam gemmam, purissimum aurum pro vitro vilique gleba commutares; cum infimus perfectionis gradus tanti res pretii sit, cui nihil in orbe conferri possit, & cui procurandæ labor nullus, nullique sumptus nimii sint. Hæc credimus; & tamen his omnibus nihil abjectius nobis, nihil neglectius est; & quidem eo tempore est, quo aliis crepundiis stulta ingluvie avidi inhiamus.

O Superi! exclamat pius Asceta:
pro modica prebenda longa via curritur;
pro aterna vita, pro acquirenda perfectione vix pes semel à terra levatur.
Vile pretium quaritur: pro uno numismate interdum turpiter litigatur: pro vana re & parva promissione diu noctuque fatigari non timetur. Sed pro pudor!
pro bono incommutabili, pro premio inestimabili, pro summo honore & gloria interminabili; verbò: pro solida virtute vel ad modicum fatigari pigritatur. (o)

C 2

Quin

(o) Ibid. l. 3. c. 3.

Quin imò cum insigni probitatis injuria etiam in aliis non nisi terrena hæc bona ac naturæ dotes attendimus, & æstimamus: extollimus, & amamus. *Si quis fuerit fortis, (Thomæ à Kempis observatio est) dives, pulcher, habilis, vel bonus scriptor, bonus cantor, bonus laborator investigatur; quàm pauper sit spiritu, quàm patiens & mitis, quàm devotus & internus à multis tacetur. Exteriora hominis respiciuntur, interiora negliguntur. (p)*

Quodque pejus est, pestis hæc non solum per inferiora sacrorum Ordinum viscera, sed frequenter per ipsa etiam eorundem capita grassatur. Dum Superiores subditos his naturalibus donis præditos (licet defectibus scateant) tamen præ aliis religiosæ pietati deditis fovent, laudant, promovent. Quo fit, ut suis ansam præbeant opinandi; quin imò & palam jactandi, virtutem in hac rerum providentia haud amplius esse de pane lucrando: eidem addictos ultima solum subsellia manere:

(p) *Ibid.* l. 3. §. 34.

re: nativas ejusmodi dotes sanctitudi-
dini à Majoribus præferri; hisque re-
bus apud eos plus momenti inesse,
quàm accuratæ regularum observan-
tiæ. Quo quid aptius à dæmone ex-
cogitari potuisset ad evertendas peni-
tus etiam facerrimas Religiones? Plu-
res practicas vitæ & fidei nostræ an-
titheses vivasque contradictiones hîc
referre supersedeo; cùm ex hætenus
allatis abunde pateat, quantopere dog-
mata, quæ credimus, & mores, quos
vivimus, à se invicem dissideant, di-
screpentque; & quidem cum ingenti
nostro pudore differant, discordent-
que.

II. Nam quid proderit fratres mei II.
(inclamat Jacobus) si fidem quis dicat ^{Cum in-}
se habere; opera autem non habeat? (q) ^{genti no-}
^{stro pu-}
Quid malo catholico expedit (ait Hiero- ^{dore.}
nymus) divitias habere veræ fidei; si
sapientiam piæ animæ habere neglexerit?
(r) Quid confert, persuasum sibi habe-
re, eminentem esse virtutis solidæ su-
pra cæteras dotes excellentiam; si vi-

C 3

tæ

(q) Jacob. 2. v. 14. (r) In cap. 16. Proverb.

tæ norma non nisi continua ab hac fide dissensio sit, ac illius infidelis neglectus? Quos alios fructus ex emortua hac arbore decerpemus, quam plurimam erubescendi, timendique materiam? cum grandis insipientiæ rei ac improbitatis esse palam convincamur.

Et certè *magna insania est* (inquit ingeniorum suo tempore Phœnix) *Evangelio non credere, cujus veritatem sanguis Martyrum clamat, prodigia probant, ratio confirmat, elementa loquuntur, dæmones confitentur. Sed longè major insania est, de Evangelii veritate non dubitare; & tamen ita vivere, quasi de ejus falsitate non dubitares.* (s) Ita est: longè major amentia est, vera judicare, quæ de pietatis eminentia dicuntur; & tamen illam ita negligere, ac si divina hæc oracula non nisi poetarum deliria forent. Longè major perversitas est, Christi axiomata nosse, venerari, laudare; & tamen opposita ipsis dogmata sequi.

Edicite

(s) Picus de Mirandola.

Edicite enim ; an non malitiosa stultitia est, credere DEUM infinite bonum ; nec tamen ardentius amare : infinite justum ; nec tamen amplius timere : infinite sanctum, ubique presentem, omnia intuentem ; & tamen in ejus conspectu etiam leviter peccare ? credere, à Servatore veras opes in paupertate, gaudium in pœnitentia, felicitatem in perfectione constitui ; & tamen illam averfari, istas perhorrescere, hanc dedignari ? credere demissionem sectandam, carnem macerandam, voluntatem domandam esse, frangendamque ; & tamen honores, commoda, voluptates tam avidè conquirere, propriumque sensum velut idolum adorare ? Vestram hìc æquitatem appello : *vos ipsi judicate*, (t) num rationi ac probitati consentaneum sit, cum tali fide talem vitam componere ? hæc de Christi disciplina credere ; & tamen ita immemores ejus atque incurios vivere ? *ut prudentibus loquor ; vos ipsi judicate*, (u) an cum regulis prudentiæ congruat, cum san-

C 4

ctissi-

(t) I. Cor, II. v. 11. (u) I. Cor, 10. v. 15.

ctissimis hisce institutis tantum tam-
que continuum teporem, gratiarum
abusum, rerumque spiritualium incu-
riam componere?

O quantopere hanc nostram infide-
lem improbamque dementiam con-
fundit primorum fidelium illustre
exemplum, quorum fides, faviente
olim tyrannide, inter vincula trium-
phabat libera, quæ modò apud nos,
in summa Religionis libertate consti-
tutos, gemit captiva. *Circuierunt illi
in melotis, in pellibus caprinis, egentes,
angustiati, afflicti: insuper ludibria &
vincula experti, lapidati sunt, secti sunt,
tentati sunt, in occisione gladii mortui
sunt. (x) & tamen à cœpto virtutis
tramite nec latum unguem deflexe-
runt: per gladios & sartagines, per
equuleos & catastas, per fluctus &
flammas cœlesti justitiæ inhiarunt. In
fame & siti, in frigore & nuditate, in
persecutionibus & opprobriis Domino ser-
vierunt. omnibus renuntiarunt. nil
de mundo habere cupierunt. corpori ser-
vire*

(x) Hebr. 11. v. 36. & seq.

vire etiam in necessitate doluerunt. (y)
In summa: opere compleverunt, quod
agendum crediderunt.

Et proh pudor! quævis molestia,
minima difficultas vel umbra laboris
à semita perfectionis nos resilire com-
pellit. *Leo est in via: (z) mors est
in olla,* (aa) assuetæ nobis parcemiæ
vel potius naniæ sunt. Verbô: no-
stra omnis vita nil nisi practica fidei
negatio est. Vah! in ruborem nos
det tam vecors summæ rei neglectio.
Pudeat nos non aliam quàm diaboli-
cam habere fidem. Nam teste Marco
etiam *dæmones credunt; quin insuper
& contremiscunt.* (bb) At quia opera
deficiunt, iis hæc fides non salutis
pignus, sed solùm verecundiæ terro-
risque materia est.

O infelix! quæ tua tunc conster-
natio erit, quando olim divinus Ju-
dex fulminanti voce & truci aspectu

C §

tibi

(y) De imit. Christ. l. 1. c. 18. (z) Prov. 26.
v. 13. (aa) 4. Reg. 4. v. 40. (bb) Jacob, 2.
v. 19.

tibi dicet: *de ore tuo te iudico serve nequam.* (cc) En! *hæc credidisti, & hæc fecisti: hæc tua fides, & hi tui mores.* Quid respondebis? Quid animi tibi erit, quando hæc ipsa tua nunc quidem mortua, sed tunc resuscitanda fides accusatoris vices est obitura? Nam S. Augustini opinio est, eandem aliquando apud DEUM jus suum persecuturam, non quidem contra tyrannos; *sanguis enim Martyrum semen erat christianorum:* (dd) non contra ethnicos; hos enim ignorantia multum excusabit: non contra heterodoxos; *qui enim non credit, jam iudicatus est:* (ee) sed contra domesticos fidei, contra pseudo-fideles, contra te, *verbis fidei enutritum,* (ff) litem movebit; contra te, inquam, in quo illa mortua tot annis, & quasi sepulta delituit: qui illam apud alios diffamasti: qui omnem ei apud mundanos æstimationem abstulisti?

Nihil

(cc) Luc. 19. v. 22. (dd) Tertull. adversus gentes circa finem. (ee) Joan. 3. v. 18. (ff) 1. Tim. 4. v. 6.

Nihil enim virtutem apud exteros magis denigrat, deprimitque; nihil eam viliores reddit ac despectiorem, quam si eandem vilipendi, negligi- que cernant ab iis, qui vi statûs assiduam ejus culturam profitentur, & quorum vita perenne ac practicum perfectionis studium esse oporteret. Quid autem tristius, quam si illi ipsi degenerent in *petras scandaliz*, (gg) qui debuissent esse *lapides angulares* in domo DEI? (hh) Quid periculosius, quam si *scutum fidei* (ii) transeat in *laqueum diaboli*? (ll) Quid terribilius, quam si salutis præsidium vertatur in accusationis argumentum? Equidem vel ad solam hujus rei memoriam toti pudore suffusi cohorrescimus; & tamen (ô immanem socordiam!) & tamen de vita fidei conformanda non cogitamus.

O Domine DEUS virtutum! (mm)
qui toties discipulis tuis *exprobrasti in-*
credu-

(gg) 1. Petr. 2. v. 6. (hh) Ibid. v. 3.
(ii) Ephes. 6. v. 16. (ll) 1. Tim. 3. v. 7.
(mm) Psal. 30. v. 6. (qq)

credulitatem eorum, & duritiam cordis;
 (nn) ah! da nobis augmentum fidei,
 ut, quam lingua nostra loquitur, tandem
 aliquando etiam moribus vita fateatur.
 Ne permittas, ut dogmata, quæ de
 sanctitatis excellentia credimus, actio-
 num discrepantia denuo inficiemur.
 Potius fac, ut spiritus tui fervore con-
 cepto in fide inveniamur stabiles & in
 opere efficaces. ut, qua Te Auctore fa-
 cienda cognovimus, Te operante implea-
 mus. (oo) Prohibe, quaeso, ne fides
 nostra nobis suspensa è collo asinaria sit
 mola, cujus pondere eò profundius
 usque ad infernum, vel saltem in car-
 cerem lustricum demergamur. (pp)

§. III.

*Cause & remedia hujus, quæ
 intercedit inter vitam & fidem
 nostram, discrepantia.*

QUOD Sol, ille astrorum princeps,
 in hoc rerum universo, id fides
 est in homine christiano. Sicut enim
 ille

(nn) Marc. 16. v. 14. (oo) Ecclesia in ora-
 tionibus missæ, (pp) Luc. 10. v. 15.